

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΦΑΚΕΛΟΣ

Η ύφεση «χτυπάει» οριζόντια

τοια ενδύματα, ψηφιακή τεχνολογία, οινόποια και μημεταλλικά ορυκτά «πέφτουν» και δημιουργούν στρατίες ανέργων

Το τελευταίο τρίμηνο του 2011 ο αριθμός των απασχολούμενων έπεσε για πρώτη φορά κάτω από τα 4 εκατομμύρια στο διάστημα της τελευταίας δεκαετίας!!!

Η ουνεκής υπερφορολόγηση αλλά και το κλίμα αστάθειας που επικρατεί εδώ και μήνες στην ελληνική επιχειρηματική σκηνή οδηγούν τον ένα μετά τον άλλο όλους τους παλαιότερους κλάδους της ελληνικής οικονομικής ζωής σε μαρσαρό. Πολλοί επιχειρηματίες που μίλησαν στα «Ε» διατηρούν την ανωνυμία τους τόνισαν ότι πλέον η κατάσταση είναι μη αναστρέψιμη καθώς κάθε μήνα πολλές εταιρείες κλείνουν γραμμές παράγωγής οι οποίους είναι δύσκολο έως αδύνατον να επανέλθουν. Έτσι όλο και περισσότεροι νέοι κυρίως άνθρωποι οδηγούνται στην ανεργία.

Σημαντική μείωση παρουσίασε στο τελευταίο τρίμηνο του 2011 ο αριθμός των απασχολούμενων, που έπεσε για πρώτη φορά σε διάστημα δέκα ετών κάτω από τα 4 εκατομμύρια, σύμφωνα με νέα μελέτη απασχόλησης της Icar Group.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο μέσος αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε κατά 6,8% (298 χιλ. άτομα) το 2011, σε σχέση με το 2010. Επομένως είναι, η επιδείνωση ήταν ταχεία και εντεινόμενη στη διάρκεια του έτους, με συνέπεια το τελευταίο τρίμηνο του 2011 ο αριθμός των απασχολούμενων να πέσει για πρώτη φορά κάτω από τα 4 εκατομμύρια στο διάστημα της τελευταίας δεκαετίας.

Η κάμψη της απασχόλησης συνεχίζεται και στο 2012, αφού ο αριθμός των απασχολούμενων κατά το α' τρίμηνο του έτους μειώθηκε σε 3.837,9 χιλ., που συνεπάγεται ότι σε ένα χρόνο υπήρξε απώλεια 356,5 χιλ. θέσεων εργασίας, ενώ στη διετία 2010-2012 (α' τρίμηνο) η μείωση των θέσεων εργασίας διαμορφώθηκε σε 587,7 χιλ.

Σχετικά με τη σύνθεση, το εργατικό δυναμικό των 4.958 χιλ. ατό-

μων της Ελλάδος αντιστοιχούσε στο 53% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (άτομα ηλικίας > 15 ετών) ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων, ο οποίος διαμορφώθηκε σε 3.837,9 χιλ. άτομα (α' τρίμηνο 2012) αντιστοιχεί στο 41% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. Από την άλλη πλευρά, κατά το α' τρίμηνο του 2012, 4.404,3 χιλ. άτομα (το 47% του παραγωγικού πληθυσμού) δεν ήταν ενταγμένα στην αγορά εργασίας, ήταν δηλαδή οικονομικά μη ενεργοί.

Η άνοδος του ποσοστού ανεργίας συνοδεύτηκε και από διαφο-

ροποίηση της σύνθεσης των ανέργων ως προς διάφορα χαρακτηριστικά (ηλικία, φύλο, μόρφωση κλπ.). Εξετάζοντας τη σύνθεση των συνολικά καταγεγραμμένων ανέργων με βάση την ηλικία προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα:

- Από τους 1.120.097 άνεργους (Α' Τρίμηνο του 2012), ποσοστό 42% (470,9 χιλ. περίπου) είναι άτομα ηλικίας 30-44 ετών, ενώ το 24% (269,2 χιλ. άτομα) είναι ηλικίας 45-64 ετών.
- Λαμβάνοντας όμως υπόψη τον πληθυσμό κάθε ηλικιακής ο-

μάδας και τους αντίστοιχους ανέργους της, φαίνεται ότι η ομάδα που κατ' εξοχήν πλήττεται από την ανεργία είναι οι νέοι και ειδικότερα τα άτομα ηλικίας 15-19 και 20-24, όπου το ποσοστό ανεργίας τους είναι το υψηλότερο, καθώς φτάνει το 63,6% και το 50,9% αντίστοιχα κατά το Α' Τρίμηνο του 2012.

- Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο σε σχέση με αυτό των αντρών, και συγκεκριμένα 26,5% για τις γυναίκες, έναντι 19,7% για τους άντρες.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί και το γεγονός της διεύρυνσης της ομάδας των μακροχρόνια ανέργων (δηλαδή όσοι αναζητούν εργασία πάνω από 12 μήνες), γεγονός που καταδεικνύει ότι η οικονομική κρίση καθιστά ολοένα δυσκολότερη τη μετάβαση από την ανεργία στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (Α' Τρίμηνο του 2012), από το σύνολο των ανέργων το 56,5% (632,5 χιλ.) είναι μακροχρόνια άνεργοι, ενώ το 23,8% είναι νέοι άνεργοι, δηλαδή εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση.

Όσον αφορά την κατανομή της ανεργίας σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης, παρατηρείται ότι το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας καταγράφεται σε όσους δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο (34,3%) και όσοι δεν έχουν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (33,1%). Ακολουθούν οι απόφοιτοι Γυμνασίου (25,2%) και οι απόφοιτοι Ανώτερης Τεχνολογικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (24,7%). Τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας παρατηρούνται σε όσους έχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό (12%) και στους πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (15,7%), ωστόσο και σε αυτές τις κατηγορίες τα ποσοστά ανεργίας τους αυξήθηκαν σημαντικά κατά το πρώτο τρίμηνο του 2012.

Έτοιμα ενδύματα

Σε πτωτική τροχιά κινούνται οι συνολικές λιανικές πωλήσεις των αλυσίδων καταστημάτων ετοιμών ενδυμάτων, την τελευταία τριετία. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει, μεταξύ άλλων, από την κλαδική μελέτη, που εκπόνησε ο Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών της Icar Group ΑΕ.

Σχετικά με την πορεία, τη διάρθρωση και τις προοπτικές εξέλιξης, της εν λόγω αγοράς, στη μελέτη αναφέρονται τα εξής: «Το συνολικό μέγεθος αγοράς (πωλήσεις σε αξία) των αλυσίδων καταστημάτων ετοιμών ενδυμάτων (με τουλάχιστον 3 καταστήματα, τα οποία λειτουργούν «κάτω» από το ίδιο εμπορικό σήμα), ακολούθησε ανοδική πορεία, την περίοδο 1996-2008, με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 12,6%.

Ωστόσο, από το 2009, η αγορά είναι πτωτική, καταγράφοντας μείωση 12,2%, την περίοδο 2009/08 και 18,1%, την περίοδο 2010/09. Μεγαλύτερη εκτιμάται ότι είναι η μείωση, την περίοδο 2011/10.

ΦΑΚΕΛΟΣ

ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η συμμετοχή των πωλήσεων ενδυμάτων στη συνολική αγορά (έσοδα) των αλυσίδων εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε, το 2010, στο 85% περίπου, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό αφορά συμπληρωματικά προς την ένδυση είδη, όπως αξεσουάρ, εσώρουκα, υποδήματα, κλπ.

Το μεγαλύτερο ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων ενδυμάτων, μέσω των εξειδικωμένων αλυσίδων, για το 2010, εκτιμάται ότι καταλαμβάνουν τα γυναικεία ενδύματα (54%). Ακολουθούν η κατηγορία των ανδρικών ενδυμάτων με ποσοστό 27,5% και τα παιδικά με 18,5%. Η υφιστάμενη οικονομική κρίση έχει επηρεάσει αρνητικά και την εξειδικωμένη αγορά.

Για το 2012, οι εκτιμήσεις κάνουν λόγο για περαιτέρω μείωση της αγοράς, λόγω της παραιτημένης οικονομικής ύφεσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον αριθμό των καταστημάτων και το απασχολούμενο προσωπικό.

Στο πλαίσιο της μελέτης, πραγματοποιήθηκε και χρηματοοικονομική ανάλυση ορισμένων επιχειρήσεων εκμετάλλευσης αλυσίδων καταστημάτων ετοιμών ενδυμάτων, βάσει 20 επιλεγμένων αριθμοδεικτών. Επίσης, συντάχθηκε στατιστικό υπόμνημα, βάσει α-ντιπροσωπικού δείγματος 81 επιχειρήσεων (η λιανική πώληση των προϊόντων τους καλύπτει τουλάχιστον το 50% του συνολικού κύκλου εργασιών τους), για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία υιολογιωμένων των χρήσεων 2010 και 2009.

Όπως προέκυψε από τα δεδομένα αυτά, οι πωλήσεις τους σημείωσαν μείωση 10,9%, το 2010, ενώ το μικτό κέρδος μειώθηκε κατά 12,1%. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα υψηλά λογιστικά λειτουργικά έξοδα, είχαν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση αρνητικού λειτουργικού αποτελέσματος, το 2010. Ως εκ τούτου, το καθαρό αποτέλεσμα μετατράπηκε σε ζημιογόνο, το 2010, ενώ τα κέρδη EBITDA μειώθηκαν κατά 63%, την ίδια περίοδο».

Η Icar Group επισημαίνει τα εξής: «Οι αλυσίδες καταστημάτων ετοιμών ενδυμάτων, οι οποίες ξεκίνησαν ουσιαστικά την ανάπτυξη τους στην εγχώρια αγορά στις αρχές της δεκαετίας του '90, έχουν πλέον έντονη παρουσία, εκπολιτιστικά σταδιακά τα μεμονωμένα σημεία πώλησης. Βασικό χαρακτηριστικό του συγκεκριμένου κλάδου είναι ο μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε

αυτών, οι οποίες διαφοροποιούνται μεταξύ τους όχι μόνο ως προς την έκταση του δικτύου πωλήσεων, αλλά και ως προς τον τρόπο διάθεσης των προϊόντων τους.

Η ύπαρξη εκτεταμένου δικτύου πωλήσεων, που εξασφαλίζει ευρεία γεωγραφική κάλυψη, θεωρείται σημαντικό παράγοντα επιτυχίας μιας αλυσίδας. Η μέθοδος ανάπτυξης κάθε αλυσίδας διαφέρει. Ορισμένες εκμεταλλεύονται οι ίδιες το δικτυο λιανικής τους (εταιρικά καταστήματα), ενώ, σε άλλες περιπτώσεις, η εκμετάλλευση των καταστημάτων γίνεται από επιχειρήσεις, που ανήκουν στον ίδιο όμιλο. Σημειώνεται ότι πολύ διαδεδομένη είναι η ανάπτυξη, μέσω της δικαιοχρησίας (franchising), οπότε η δικαιοπάροχος εταιρεία συνθώς διατηρεί έναν αριθμό εταιρικών καταστημάτων και τα υπόλοιπα εκμεταλλεύονται ανεξάρτητες επιχειρήσεις (δικαιοδόχοι).

Σύμφωνα με την πρωτογενή έρευνα, που πραγματοποιήθηκε, στο πλαίσιο της μελέτης, επί συνόλου 150 αλυσίδων (με 3 καταστήματα και άνω η καθεμία), το 60% περίπου των καταστημάτων αφορά εταιρικά, ενώ το 23% περίπου εκμεταλλεύονται επιχειρήσεις, μέσω franchising (στοιχεία 30.09.2011). Το υπόλοιπο αφορά καταστήματα, που εκμεταλλεύονται συγγενείς επιχειρήσεις, καθώς και καταστήματα, που λειτουργούν, με τη μέθοδο shop-in-shop εντός πολυκαταστημάτων».

Αγορά ψηφιακής τεχνολογίας

Στο ποσό των 6,491 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί το 2012 το σύνολο της αξίας της ελληνικής αγοράς Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών έναντι 6,926 δισ. ευρώ το 2011, σημειώνοντας μείωση 6,3% μικρότερη από τη μείωση 10,4% που είχε σημειωθεί το 2011.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας για την αγορά ψηφιακής τεχνολογίας του European Information Technology Observatory (EITO) που έδωσε στη δημοσιότητα ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ), μέλος του EITO, η ελληνική αγορά Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών θα αντιμετωπίσει τουλάχιστον δύο ακόμα χρόνια ύφεσης. Η ανάκαμψη για την ελληνική αγορά Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών προβλέπεται για το 2014, αλλά οι δαπάνες θα παραμείνουν σε επίπεδα πολύ πιο κάτω από τα αυτά πριν την ύφεση.

Πληροφορική

Η αξία της ελληνικής αγοράς πληροφορικής υποχώρησε 12,34% το 2011. Οι δαπάνες για εξοπλισμό πληροφορικής υποχώρησαν 27,3% το περασμένο έτος. Η αγορά των ηλεκτρονικών υπολογιστών έχασε περίπου το 1/3 της αξίας της και η αγορά των servers περιόρισε το 1/5 σε σύγκριση με το 2010.

Οι τομείς IT Outsourcing και Business Process Outsourcing διακρίθηκαν στην αγορά υπηρεσιών πληροφορικής, όπου οι δαπάνες μειώθηκαν μόλις κατά 0,8% το 2011 σε σύγκριση με το 2010. Η αγορά του λογισμικού είχε απώλειες κατά 7% το 2011, με όλα τα επιμέρους τμήματα του συγκεκριμένου τομέα να εμψαλίζονταν ζημιές.

Εξοπλισμός Πληροφορικής

Η ελληνική αγορά των ηλεκτρονικών υπολογιστών έχει υποστεί ισχυρό πλήγμα από την οικονομική κρίση με αποτέλεσμα η συγκεκριμένη αγορά να χάσει το 2011 το 34,3% της αξίας της και το 30,4% του μεγέθους της.

Οι δαπάνες των καταναλωτών, ειδικά στους σταθερούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές, μειώθηκε 32,5% σε σύγκριση με το 2010. Αντίστοιχα, ελάττωσε και η κατηγορία των ηλεκτρονικών υπολογιστών για επαγγελματική χρήση. Το 2011 οι επιχειρήσεις περιόρισαν τις αγορές των φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών κατά το 1/3, με αποτέλεσμα η πτώση των πωλήσεών τους, να φτάσει στο 28,5%. Οι επιχειρήσεις περιόρισαν τις δαπάνες τους σε φορητούς αλλά και σταθερούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Λογισμικό

Το 2011 η ελληνική αγορά λογισμικού αντανακλούσε το εν γένει αρβέ-βαιο επενδυτικό κλίμα. Η περικοπή των δαπανών για νέα έργα πληροφορικής, καθώς και για ανάπτυξη υποδομών, είναι κάτι παραπάνω από εμφανές και έντονο. Το σύνολο των δαπανών για πακέτα εφαρμογών λογισμικού μειώθηκε το περασμένο έτος, με τις πιο μεγάλες μειώσεις να παρατηρούνται στο λογισμικό συστημάτων και εφαρμογών.

Το τμήμα εφαρμογών είχε ιδιαίτερα πληγή από την ευρύτητα μειώσεων των δαπανών με ταυτόχρονα μείωση των μεσοίων επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα με τις συνολικές δαπάνες για ERP, CRM, SCM να περιορίζονται. Ακόμη και σε αυ-

τές τις κατηγορίες λογισμικού οι περισσότερες πωλήσεις περιορίστηκαν στις απαιτούμενες αναβαθμίσεις και στη συντήρηση, ενώ απουσίασαν έργα υποδομής μεγαλύτερης κλίμακας.

Υπηρεσίες Πληροφορικής

Η ίδια ζοφερή εικόνα παρατηρήθηκε και στην αγορά των υπηρεσιών πληροφορικής. Η ζήτηση για υπηρεσίες πληροφορικής μειώθηκε 0,8% το 2011, όταν στα περισσότερα από τα υπόλοιπα κράτη της Δυτικής Ευρώπης η συγκεκριμένη τεχνολογική κατηγορία παρουσίασε ανάκαμψη. Το 2012 η ελληνική αγορά υπηρεσιών πληροφορικής αναμένεται να παρουσιάσει περαιτέρω συρρίκνωση 1,7%. Μια μικρή αύξηση και ανάκαμψη υπολογίζεται από το 2013, φτάνοντας το 0,5%. Η αισιόδοξη εκτίμηση για το 2013 αναφορικά με την πορεία της ελληνικής αγοράς των υπηρεσιών πληροφορικής θα μπορούσε να αλλάξει, εάν διατηρηθεί το αρνητικό μακροοικονομικό περιβάλλον στην ελληνική οικονομία. Δυστυχώς, η αγορά έχει χάσει ένα μεγάλο μέρος της αξίας της.

Τηλεπικοινωνίες

Η αξία της ελληνικής αγοράς τηλεπικοινωνιών υποχώρησε συνολικά 9,8% το 2011. Οι δαπάνες για εξοπλισμό τηλεπικοινωνιών υποχώρησαν 22,2% και οι υπηρεσίες τηλεφωνίας 8% το περασμένο έτος.

Εξοπλισμός Τηλεπικοινωνιών

Η αγορά τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού στην Ελλάδα έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία δύο χρόνια, λόγω του εξαιρετικά κακού επενδυτικού κλίματος και του περιορισμού των δαπανών για τηλεπικοινωνιακές υποδομές. Συνολικά, οι δαπάνες στο συγκεκριμένο τεχνολογικό τομέα περιορίστηκαν τουλάχιστον κατά 25% μέχρι και το 2011.

Η αγορά αναμένεται να μειωθεί ακόμη το 2012, καθώς επαγγελματίες και οικιακοί χρήστες περιορίζουν τις επενδύσεις τους, παραμένοντας επιφυλακτικοί και διστακτικοί έναντι της οικονομικής και της πολιτικής αναταραχής, της πολύ υψηλής ανεργίας.

Το επακόλουθο είναι η πτώση των εσόδων στην αγορά τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού στην Ελλάδα. Το δυσμενές μακροοικονομικό περιβάλλον, τα μέτρα λιτότητας

που έχουν ληφθεί, το κόστος των μέτρων στην αγορά εργασίας και τους μεθόδους και κυρίως ο περιορισμός των δημοσίων δαπανών, έχουν επιφέρει σημαντική μείωση στην ελληνική αγορά τηλεπικοινωνιών από το 2009.

Υπηρεσίες Τηλεφωνίας

Μείωση του αριθμού των συνδέσεων και των συνδρομών σημειώθηκε τα δύο τελευταία χρόνια. Παράλληλα, τα έσοδα, συνολικά στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, σημείωσαν πτώση κατά 21% για την ίδια περίοδο. Η ύφεση θα συνεχιστεί το 2012 και το 2013, με συνολικά πτώση στην αγορά των τηλεπικοινωνιών κατά 6,6% και 4,5% αντίστοιχα. Οι υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας απέφυγαν την απότομη πτώση που βίωσε η αγορά κινητών υπηρεσιών το 2009, αλλά η πτωτική τάση θα είναι πιο επίμονη. Οι υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας οδηγούν πτωτικά τον κλάδο το 2011 με την επιδείνωσή να συνεχίζεται και το 2013.

Σε αντίθεση, ο κλάδος δεδομένων σταθερής τηλεφωνίας έχει γνώρισε σταθερή ανάπτυξη που οφείλεται κυρίως στο γεγονός, ότι η διείσδυση των σταθερών ευρυζωνικών υπηρεσιών στην Ελλάδα ήταν μεταξύ των χαμηλότερων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό το αδύνατο σημείο εκκίνησης επιτρέπει τη συνεχή ανάπτυξη των υπηρεσιών πρόσβασης στο Δι-αδίκτυο, αν και με ένα μέγιστο ρυθμό 4,0% το 2012 και 3,2% το 2013.

Ο κλάδος κινητής τηλεφωνίας αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο τμήμα της αγοράς τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα το 2011, συνεισφέροντας το 56% των συνολικών εσόδων. Ο κλάδος αυτός αποδείχθηκε πιο ευαίσθητος από ό,τι ο κλάδος σταθερής τηλεφωνίας στις επιδεινούμενες οικονομικές συνθήκες, καθώς τα έσοδά του συρρικνώθηκαν κατά 25% τα τελευταία δύο χρόνια και αν η αγορά σταθεροποιείται σχεδόν θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα το 2012 και το 2013.

Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στον τομέα υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του 2010. Επίσης, μειώθηκε ο αριθμός των συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας, αλλά κυρίως λόγω της υποχρεωτικής εγγραφής για προπληρωμένες κάρτες SIM που επιβλήθηκε το 2010. Στο τέλος του 2011, η διείσδυση της κινητής τηλεφωνίας ανήλθε σε 142%, σε σύγκριση με 148% στο τέλος του έτους 2009.

ΦΑΚΕΛΟΣ

Η ύφεση «χτυπάει» οριζόντια την ελληνική επιχειρηματικότητα

Ελληνικές βιομηχανίες μη μεταλλικών ορυκτών

Ζημιές άνω των 150 εκατ. ευρώ κατέγραψαν ως σύνολο κατά το 2011, έτος μείωσης της παραγωγής του κλάδου κατά 36,2%, οι μεγαλύτερες ελληνικές βιομηχανίες μη μεταλλικών ορυκτών, σύμφωνα με τα εταιρικά αποτελέσματα 74 επιχειρήσεων μεσαίου και μεγάλου μεγέθους που παράγουν δομικά, κυρίως, προϊόντα από μη μεταλλικά ορυκτά. Στη μεγάλη πλειονότητά τους (68,9%) ήταν ζημιωμένες.

Αυτά προκύπτουν από την επεξεργασία των ισολογισμών των 74 αυτών επιχειρήσεων με πωλήσεις άνω των τριών εκατομμυρίων ευρώ κάθε μία και συνολικές πωλήσεις 1,44 δισ. ευρώ, οι οποίες γνωστοποίησαν τα οικονομικά τους αποτελέσματα του προηγούμενου έτους έως τις 10 Ιουλίου 2012.

Οι επιχειρήσεις αυτές, ως σύνολο, κατέγραψαν συνολικές καθαρές ζημιές (ζημιές των ζημιωμένων μείον κέρδη των κερδοφόρων) 149,8 εκατ. ευρώ το 2011, έναντι καθαρών ζημιών 25,7 εκατ. ευρώ το 2010.

Από τις 74 εξεταζόμενες επιχειρήσεις με τις μεγαλύτερες πωλήσεις οι κερδοφόρες ήταν 23 (31,1% του συνόλου) και οι ζημιωμένες 51 (68,9%).

Σε αυθήκες μέσες ανόδου των τιμών των προϊόντων του κλάδου κατά 0,2% οι 74 επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων δεσπόζουν οι τρεις εγχώριες τοιμενοβιομηχανίες, κατέγραψαν συνολικές πωλήσεις ύψους 1,44 δισ. ευρώ, όπως προαναφέρθηκε, οι οποίες είναι μειωμένες έναντι του 2010 κατά 26%.

Αυτές που παρουσιάζουν επιδείνωση των καθαρών αποτελεσμάτων (46) αντιστοιχούν στο 62,2% του συνόλου.

Τα καθαρά κέρδη των κερδοφόρων ήταν 27,5 εκατ. ευρώ, ενώ οι καθαρές ζημιές των ζημιωμένων ανήλθαν σε 177,3 εκατ. ευρώ.

Αναλυτικότερα, από το σύνολο των 74 επιχειρήσεων:

- 17 επιχειρήσεις (23% του συνόλου) οι οποίες ήταν κερδο-

φόρες το 2010, παρέμειναν και κατά το 2011 κερδοφόρες, πραγματοποιώντας καθαρά κέρδη ύψους 26,1 εκατ. ευρώ έναντι 23,7 εκατ. ευρώ το 2010, αυξημένα κατά 2,4 εκατ. ευρώ.

- 14 επιχειρήσεις (18,9%) οι οποίες ήταν κερδοφόρες το 2010 με κέρδη 37,4 εκατ. ευρώ, εμφάνισαν κατά το 2011 ζημιές ύψους 49,8 εκατ. ευρώ, έχοντας έτσι απώλειες ύψους 87,2 εκατ. ευρώ.
- 37 επιχειρήσεις (50%) οι οποίες ήταν ζημιωμένες το 2010, παρέμειναν και κατά το 2011 ζημιωμένες, πραγματοποιώντας ζημιές 127,5 εκατ. ευρώ έναντι 83,2 εκατ. ευρώ το 2010, αυξημένες έτσι κατά 44,3 εκατ. ευρώ.
- Έξι επιχειρήσεις (8,1%) οι οποίες ήταν ζημιωμένες το 2010 με ζημιές 3,6 εκατ. ευρώ, εμφάνισαν κατά το 2011 κέρδη της τάξης του 1,4 εκατ. ευρώ, έχοντας έτσι ωφέλεια ύψους πέντε εκατ. ευρώ.

Οι 23 κερδοφόρες πραγματοποίησαν συνολικές πωλήσεις 316,1 εκατ. ευρώ, οι οποίες αντιστοιχούν στο 22% των συνολικών των 74 εξεταζόμενων επιχειρήσεων του κλάδου, ενώ αυτές των 51 ζημιωμένων ήταν ύψους 1.123,9 εκατ. ευρώ (78%).

Σε απόλυτο μέγεθος η μείωση των πωλήσεων των 74 επιχειρήσεων ανέρχεται σε 515,7 εκατ. ευρώ

(1,44 δισ. ευρώ το 2011 έναντι 1,95 δισ. ευρώ το 2010). Οι επιχειρήσεις που κατέγραψαν αύξηση πωλήσεων ήταν 15 (20,3%), ενώ οι υπόλοιπες 59 (79,7%) είδαν τις πωλήσεις τους να μειώνονται σε τρέχουσες τιμές.

Τις μεγαλύτερες πωλήσεις, σύμφωνα πάντα με τα εταιρικά τους αποτελέσματα, πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις Ηρακλής (239,4 εκατ. ευρώ), Τητάν (217,2 εκατ. ευρώ), S&B Βιομηχανικά Ορυκτά (144 εκατ. ευρώ), Ιντερμπετίν (82,9 εκατ. ευρώ), Ελληνικά Λατομεία (56,8 εκατ. ευρώ), ακολουθούμενες από τις εταιρείες Lafarge Beton (50 εκατ. ευρώ), Λαρσινός (42,9 εκατ. ευρώ), Χάλιψη (42,2 εκατ. ευρώ), FHL H. Κυριακίδης (39,3 εκατ. ευρώ), Μάρμαρα Παυλιδίδη (38,9 εκατ. ευρώ), Knauf Γυψοποιία (30,6 εκατ. ευρώ), Ικτίνοσ Ελλάς (27,4 εκατ. ευρώ), Μάρμαρα Διονύσου Πεντέλης (22 εκατ. ευρώ), Matmor (20,7 εκατ. ευρώ) και Knauf USG (17,7 εκατ. ευρώ).

Η συγκράτηση του κόστους παραγωγής με ρυθμό βραδύτερο εκείνου των πωλήσεων οδήγησε σε συμπίεση του μεκτού περιθωρίου από το 21,4% στο 21,2% και σε μείωση των μεκτιών κερδών κατά 113,1 εκατ. ευρώ (-27%), στο επίπεδο των 305 εκατ. ευρώ. Οι επιχειρήσεις που κατέγραψαν οριακή έστω αύξηση των μεκτιών κερδών ήταν 24 (32,4% του συνόλου), ενώ αυτές που βελτίωσαν το μεκτό περιθώριο ήταν 26 (35,1% του συνόλου).

Η προαναφερθείσα μείωση του μεκτού περιθωρίου συνοδεύτηκε

από σχετική αύξηση των δαπανών εμπορικής και διοικητικής λειτουργίας, γεγονός που οδήγησε τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (ΕΒΠΤΔΑ) στο επίπεδο των 91,7 εκατ. ευρώ, από 237,5 εκατ. ευρώ το 2010 (-61). Έτσι, το περιθώριο ΕΒΠΤΔΑ διαμορφώθηκε από το 12,2% το 2010 στο 6,4% το 2011. Κατόπιν αυτού προέκυψαν ζημιές προ φόρων και τόκων (ΕΒΠΤ) ύψους 46 εκατ. ευρώ, αντί κερδών προ φόρων και τόκων (ΕΒΠ) ύψους 95,3 εκατ. ευρώ έναν χρόνο πριν, με κατολίθση του περιθωρίου ΕΒΠ στο -3,2%, από 4,9% το 2010.

Οι επιχειρήσεις που κατέγραψαν οριακή έστω αύξηση των ΕΒΠΤΔΑ ήταν 31 (41,9% του συνόλου), ενώ αυτές που βελτίωσαν το περιθώριο ΕΒΠΤΔΑ ήταν 25 (33,8% του συνόλου). Επίσης, οι επιχειρήσεις που κατέγραψαν οριακή έστω αύξηση των ΕΒΠ ήταν 29 (39,2% του συνόλου), ενώ αυτές που βελτίωσαν το περιθώριο ΕΒΠ ήταν 24 (32,4% του συνόλου).

Το συνολικό αποτέλεσμα προ φόρων των 74 επιχειρήσεων ήταν ζημιές 134,1 εκατ. ευρώ το 2011 (-9,3% των εσόδων) έναντι κερδών 30,4 εκατ. ευρώ το 2010 (1,6% των εσόδων). Μετά τον συνυπολογισμό των φόρων της χρήσης (15,7 εκατ. ευρώ έναντι 56,1 εκατ. ευρώ το 2010) προέκυψαν καθαρές ζημιές 149,8 εκατ. ευρώ το 2011 (-10,4% των εσόδων) έναντι καθαρών ζημιών 25,7 εκατ. ευρώ το 2010 (-1,3% των εσόδων).

Οι συνολικές ζημιές του κλάδου, αν αθροιστούν και αυτές των επιχειρήσεων με μικρότερες πωλήσεις, καθώς και αυτές ορισμένων ζημιωμένων επιχειρήσεων του κλάδου που δεν έχουν δημοσιεύσει ισολογισμό χρήσης 2011, ασφαλώς υπερβαίνουν κατά πολύ το ποσό των 150 εκατ. ευρώ.

Βελτίωση των προ φόρων αποτελεσμάτων, έστω οριακά, παρουσιάζουν μόνο οι 25 από τις 74 εταιρείες (33,8% του συνόλου).

Οινοποιητική βιομηχανία

Μικρή κάμψη των πωλήσεων και αυξημένες ζημιές κατέγραψαν το 2011, ως σύνολο, σύμφωνα με τα εταιρικά τους αποτελέσματα, οι μεγαλύτερες ελληνικές οινοποιητικές βιομηχανίες, επηρεασμένες από

την καθίζηση της εγχώριας ζήτησης. Το ήμισυ της σημαντικής διεύρυνσης των εξαγωγών τους ήταν η καταγραφή ζημιών.

Οι αθροιστικές πωλήσεις των 15 μεγαλύτερων επιχειρήσεων που έχουν δημοσιεύσει οικονομικά στοιχεία ανήλθαν το 2011 σε 156,27 εκατ. ευρώ έναντι 157,12 εκατ. ευρώ το 2010. Μειώθηκαν, δηλαδή, περίπου κατά 1% σε ποσοστό και κατά 0,84 εκατ. ευρώ σε αξία.

Συγχρόνως, τα μεκτά κέρδη τους μειώθηκαν σε 50,74 εκατ. ευρώ, από 53,17 εκατ. ευρώ το 2010 (-5%), καθώς το μεκτό περιθώριο μειώθηκε κατά 1,3 εκατοστιαία μονάδα (32,5% από 33,8%). Επίσης, τα λειτουργικά κέρδη τους προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (ΕΒΠΤΔΑ) περιορίστηκαν σε 13,67 εκατ. ευρώ (8,7% των πωλήσεων) το 2010. Μειώθηκαν, δηλαδή, περίπου κατά 16% σε ποσοστό και κατά 2,57 εκατ. ευρώ σε αξία.

Ακόμη, τα κέρδη τους προ φόρων και τόκων (ΕΒΠ) μειώθηκαν σε 4,48 εκατ. ευρώ (2,9% των πωλήσεων), από 5,57 εκατ. ευρώ (3,6% των πωλήσεων) το 2010. Μειώθηκαν, δηλαδή, περίπου κατά 20% σε ποσοστό και κατά 1,09 εκατ. ευρώ σε αξία.

Τα αθροιστικά αποτελέσματα προ φόρων των 15 επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν αποκεντρωτικό ή βασικό αντικείμενο την παραγωγή κρασιών, ήταν ζημιές ύψους 5,99 εκατ. ευρώ (ζημιές των ζημιωμένων μείον κέρδη των κερδοφόρων) έναντι ζημιών 1,98 εκατ. ευρώ το 2010, καθώς οι χρηματοοικονομικές τους δαπάνες σημείωσαν μεγάλη αύξηση, λόγω της ανόδου των επιτοκίων. Οι προ φόρων ζημιές τους αυξήθηκαν, δηλαδή, κατά δύο φορές και κατά 4,01 εκατ. ευρώ σε αξία. Μετά την καταβολή φόρων (1,18 εκατ. ευρώ έναντι 1,91 εκατ. ευρώ) προέκυψαν καθαρές ζημιές 7,18 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών ζημιών 4,89 εκατ. ευρώ το 2010. Οι καθαρές ζημιές τους αυξήθηκαν, δηλαδή, κατά 84% και κατά 3,28 εκατ. ευρώ σε αξία.

Αυτά προκύπτουν από την επεξεργασία των ισολογισμών των εν λόγω επιχειρήσεων, μερικές από τις οποίες οφείλουν στην παραγωγή και άλλων προϊόντων μέρος του κύκλου εργασιών τους. Κερδοφόρες, έστω οριακά, ήταν οι έξι από τις 15 επιχειρήσεις.